

INFORMACJA Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W SPRAWIE OPRACOWANIA LSR NA LATA 2023 – 2029 DLA OBSZARU LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA PROMENADA S 12

Proces opracowania strategii został zaplanowany jako partnerska, wieloetapowa praca zespołowa z możliwością włączenia się wszystkich zainteresowanych partnerów, w tym mieszkańców. Wykorzystano techniki konsultacji bezpośrednich powszechnych i przedstawicielskich, pośrednich oraz konsultacje poprzez popularyzację, czyli publikowanie na stronie internetowej wypracowanych na każdym etapie materiałów z zapewnieniem możliwości zgłaszania uwag.

Wszystkie uwagi zgłaszane podczas procesu konsultacji były rozpatrywane pod kątem zasadności oraz możliwości uwzględnienia na każdym etapie prac nad strategią. Tutaj należy podkreślić, że zasady realizacji instrumentu RLKS oraz dokumentacja konkursowa i kryteria wyboru LGD do realizacji LSR narzucają z góry pewne rozwiązania, dlatego odrzucane były uwagi niezgodne z regulaminem konkursu i zasadami realizacji RLKS.

Spotkania konsultacyjne, badania i wywiady indywidualne będące podstawą do dalszych prac prowadzili eksperci zewnętrzni. Wszystkie elementy LSR są wynikiem pracy powołanego przez Zarząd **zespołu ds. opracowania LSR**, składającego się z przedstawicieli samorządów lokalnych w tym radych i pracowników samorządowych, członków organów LGD, beneficjentów projektów poprzednich LSR, oraz innych chętnych osób, zaangażowanych w sprawy lokalne. Nabór kandydatów do zespołu miał charakter otwarty, został upubliczniony na stronie internetowej LGD oraz w mediach społecznościowych. Każdy zainteresowany mieszkaniec mógł włączyć się w proces przygotowania nowej strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Prace nad LSR rozpoczęto w lipcu 2022 r. spotkaniami konsultacyjnymi z mieszkańcami w każdej gminie partnerskiej.

Harmonogram spotkań:

TERMIN	GODZINA	GMINA	MIEJSCE SPOTKANIA
21 LIPCA 2022	10.00	Miasto Rejowiec Fabryczny	„Stara Kotłownia”, Rejowiec Fabryczny, ul. Wschodnia 32A
21 LIPCA 2022	13.00	Rejowiec Fabryczny	Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie, ul. Lubelska 23A, Pawłów
25 LIPCA 2022	10.00	Sawin	Urząd Gminy Sawin, ul. Chutecka 12, Sawin (sala konferencyjna)
25 LIPCA 2022	13.00	Chełm	Urząd Gminy Chełm, ul. Gminna 18, Pokrówka (sala konferencyjna)
26 LIPCA 2022	10.00	Siedliszcze	Gminny Ośrodek Kultury w Siedliszczu, ul. A. Bałasza 10, Siedliszcze
26 LIPCA 2022	13.00	Rejowiec	Urząd Miejski w Rejowcu, ul. Zaleskiego 1, Rejowiec (sala narad).

Spotkania poprzedzono szeroką akcją informacyjną zapewniającą dotarcie do licznej grupy odbiorców. W akcji wykorzystano różnorodne kanały komunikacji w celu dostosowania narzędzi komunikacyjnych do różnych grup odbiorców (strony internetowe gmin i LGD, media społecznościowe, płatne ogłoszenia w tygodnikach lokalnych i na ogólnodostępnych tablicach ogłoszeniowych, poczta e-mail, imienne zaproszenia pisemne do członków LGD, beneficjentów, osób biorących udział w przedsięwzięciach organizowanych przez LGD). Podczas spotkań konsultacyjnych, które miały charakter warsztatowy, omawiano aktualne procesy decydujące o możliwościach dalszego rozwoju obszaru, potrzebach i potencjałach rozwojowych oraz wyzwaniach na najbliższe lata. Poruszono także kwestie dotyczące grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji, gotowości lokalnego biznesu do wdrażania innowacji oraz świadomości ekologicznej. W spotkaniach wzięło udział łącznie 84 mieszkańców gmin partnerskich. Następnie przeprowadzono badanie ankietowe mieszkańców, którego celem było zdiagnozowanie obszarów problemowych, grup społecznych wymagających wsparcia, preferowanych przedsięwzięć i kierunków rozwoju obszaru a także poznanie opinii mieszkańców na temat jakości życia na terenie LGD, atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej zrzeszonych gmin. Badanie miało formę ankiety internetowej, która była upubliczniona na stronie LGD, w mediach społecznościowych i przesłana pocztą e-mail do wnioskodawców, beneficjentów, partnerów LGD. Ankieta w formie tradycyjnej rozpowszechniano na spotkaniach KGW, klubów seniora oraz zebraniach sołeckich. Ankieta została wypełniona przez 103 respondentów. Uzupelnieniem badania ankietowego były indywidualne wywiady eksperckie z liderami lokalnymi, beneficjentami LGD, przedstawicielami samorządów lokalnych. Łącznie przeprowadzono 15 wywiadów indywidualnych. Po zakończeniu pierwszego etapu konsultacji został przygotowany raport prezentujący efekt prac związanych z realizacją procesu zaangażowania społeczności lokalnej w opracowanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w celu dokonania diagnozy, zidentyfikowania potrzeb oraz potencjałów rozwojowych obszaru. **Raport został upubliczniony na stronie internetowej LGD**, na jego podstawie zespół ds. opracowania LSR sporządził diagnozę obszaru, analizę potrzeb i potencjałów oraz koncepcję celów i przedsięwzięć. Opracowane przez zespół kluczowe zagadnienia dla LSR zostały poddane dalszym konsultacjom społecznym za pośrednictwem strony internetowej LGD.

Przez cały okres przygotowania LSR wykorzystywano różne narzędzia informacyjne tj. utworzono odrębną zakładkę na stronie LGD, gdzie systematycznie umieszczano materiały, informacje, prezentacje i aktualności dot. procesu budowy LSR, w tym dokumenty do konsultacji z prośbą o odniesienie się do nich; informacje zamieszczano także na profilu społecznościowym LGD oraz upowszechniano poprzez newsletter. W proces informowania włączyły się także samorządy gminne. Pracownicy biura systematycznie prowadzili konsultacje z przedstawicielami samorządów lokalnych, reprezentantami organizacji i instytucji oraz lokalnymi liderami.

ANALIZA WNIOSKÓW Z KONSULTACJI, UWZGLĘDNIONE I ODRZUCONE ZAGADNIENIA

Opinie i wnioski z konsultacji społecznych zostały poddane analizie pod kątem ich zasadności i możliwości uwzględnienia w LSR. W prezentowanych poniżej wnioskach uwzględniono tylko te obszary interwencji, które są zgodne z zasadami realizacji RLKS i obowiązującymi przepisami. Pominięto analizę problemów, których rozwiązanie leży poza zasięgiem LGD jak np. problemy komunikacyjne. Wiele ze wskazanych przez uczestników konsultacji obszarów problemowych wymagających interwencji dotyczyło niekorzystnych zjawisk w skali makroekonomicznej takich jak: trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy, niekorzystne zjawiska demograficzne, migracje ludzi młodych, wysokie koszty pracy, przepisy prawne utrudniające prowadzenie i rozwijanie działalności. Z tego wynika, że strategia oraz jej

cele powinny być postrzegane w ramach przeciwdziałania szerszym, dominującym, niekorzystnym trendom.

Uwzględniając wnioski z konsultacji społecznych przyjęto, że strategia powinna koncentrować się na wielofunkcyjnym, zrównoważonym rozwoju obszaru w oparciu o dostępny potencjał zasobów lokalnych rozumianych jako lokalne produkty rolne, surowce, tereny inwestycyjne, walory naturalne, przyrodnicze, krajobrazowe, (np. zbiorniki wodne, ścieżki przyrodnicze, szlaki turystyczne, wyrobiska itp.), zasoby ludzkie i instytucjonalne. Uczestnicy konsultacji wskazywali na potrzebę organizacji działań mających na celu aktywizację społeczną i gospodarczą, podnoszenie kompetencji mieszkańców, wyrównywanie dysproporcji między centrami gmin a koloniami. Należy również zwrócić uwagę aby tworzenie nowych miejsc pracy przyczyniało się jednocześnie do aktywizacji młodzieży, seniorów oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Na etapie diagnozy i określania celów uczestnicy spotkań konsultacyjnych aktywnie wyrażali swoje opinie biorąc udział we wspólnym definiowaniu głównych problemów obszaru LSR, zgłaszając propozycje działań i konkretnych projektów. Na pozostałych etapach związanych z opracowaniem LSR zgłaszano zdecydowanie mniej wniosków i uwag do poszczególnych materiałów wypracowanych i udostępnianych przez zespół ds. opracowania LSR.

W całym procesie włączenia społeczności lokalnej w opracowanie LSR łącznie zgłoszono 6 uwag (na etapie konsultacji przygotowanego przez zespół ds. opracowania LSR projektu całego dokumentu). Ich analizę wraz z rozstrzygnięciem zaprezentowano w tabeli nr 3.

Zestawienie uwag zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych

Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
Mieszkaniec, przedsiębiorca	Objęcie wsparciem w zakresie rozwijania przedsiębiorczości działalności gospodarczych związanych z handlem detalicznym i usługami budowlanymi	Odrzucono. Zgodnie z opisem interwencji LEADER w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej kierunki rozwoju przedsiębiorczości powinny uwzględniać sytuację lokalną np. posiadane zasoby przyrodnicze i kulturowe oraz popyt na usługi określonego rodzaju (srebrna gospodarka, gospodarka wolnego czasu itp.). Z przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wynika konieczność wspierania takich typów działalności jak handlowa i budowlana.
Mieszkaniec, przedsiębiorca	Zniesienie ograniczeń branżowych w zakresie wspierania działalności gospodarczej	Odrzucono. Uzasadnienie jak wyżej.
Mieszkaniec, rolnik	Zwiększenie budżetu na działania związane tworzeniem i rozwojem gospodarstw agroturystycznych	Odrzucono. Na przedsięwzięcie P.I.2 <i>Wsparcie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych - gospodarstwa agroturystyczne</i> , zaplanowano budżet w wysokości 200 tys. euro (ok. 900 tys. zł.), budżet LSR wynosi 1,5 mln euro. Zwiększenie kwoty w tym przedsięwzięciu wiązałoby się z koniecznością zmniejszenia budżetu dla innych przedsięwzięć co mogłoby zakłócić dynamikę zmian we wspieraniu

		wielofunkcyjnego, zrównoważonego wzrostu jakości życia w obszarze LGD
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno - Kulturalnych SZANSA	W przedsięwzięciu dotyczącym operacji realizowanych w partnerstwie uwzględnienie operacji mieszanych polegających na działaniach miękkich jak również rozwoju infrastruktury i wyposażenia miejsc, w których prowadzone są działania na rzecz grup wykluczonych	Uwzględniono, uzupełniono opis przedsięwzięcia.
Koło Gospodyń Wiejskich w Rejowcu Fabryczny	W ramach celu rozwój społeczno-gospodarczy zaplanować przedsięwzięcie skierowane wyłącznie na wzmocnienie kompetencji i aktywizację sektora społecznego, organizacji pozarządowych, KGW, OSP, liderów grup nieformalnych. Jest duże zapotrzebowanie na działania szkoleniowe, np. szkolenia dla lokalnych animatorów, integrację i aktywizację.	Uwzględniono. W celu II dodano przedsięwzięcie Akademia Lidera, które będzie realizowane jako operacja własna. LGD posiada doświadczenie i potencjał organizacyjny do realizacji operacji w tym zakresie.
Członek Rady LGD PROMENADA S 12	Rozważyć rezygnację ze stosowania kryteriów dotyczących innowacyjności i ochrony środowiska w przedsięwzięciach związanych z podejmowaniem i rozwijaniem działalności pozarolniczej	Uwzględniono częściowo. Wdrażanie projektów innowacyjnych przewidziano na poziomie przedsięwzięcia P.II.1 <i>Innowacyjne usługi społeczne</i> . Jest to działanie skierowane do gospodarstw rolnych, dotyczy rozwijania innowacyjnych, pozarolniczych funkcji. Punktowania innowacyjności w tym przedsięwzięciu nie przewiduje się ponieważ same w sobie projekty te będą innowacyjne w kontekście lokalnym. W ramach oceny operacji pod kątem spełnienia lokalnych kryteriów, innowacje będą punktowane w przedsięwzięciach P.II.2 Młodzież aktywna i kreatywna – wsparcie inicjatyw młodzieżowych, II.3 Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego grup w niekorzystnej

		sytuacji, II.4 Senior na warsztacie – aktywizacja, integracja i edukacja
--	--	--

W wyniku pogłębionej analizy danych z konsultacji społecznych i diagnozy obszaru oraz mając na uwadze ograniczone możliwości interwencji w ramach PS WPR oraz ograniczony budżet, który nie pozwoli skutecznie interweniować we wszystkich obszarach problemowych, zespół ds. opracowania LSR sformułował następujące wnioski i rekomendacje, które wykorzystano do określania celów i przedsięwzięć LSR:

- 1) brak możliwości realnego oddziaływania na problemy związane transportem i ofertą komunikacją obszaru, brak możliwości wsparcia w tym zakresie mieszkańców tzw. miejscowości peryferyjnych, które z tego powodu nie zostały zaliczone do grup w niekorzystnej sytuacji ale stanowią grupę istotną z punktu realizacji LSR,
- 2) rezygnacja z wymuszania innowacji w przedsięwzięciach dotyczących rozwijania działalności gospodarczej i określenie innowacji na poziomie jednego lub kilku przedsięwzięć z gwarancją, że będzie to autentycznie nowatorskie na obszarze LGD działanie,
- 3) włączenie do grup w niekorzystnej sytuacji kobiet zwłaszcza bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach i rolników ponieważ diagnoza i analiza danych statystycznych potwierdzają, że są to liczne grupy mieszkańców, które mogą być potencjalnie zagrożone wykluczeniem społecznym i marginalizacją,
- 4) w związku z tym, że katalog grup w niekorzystnej sytuacji jest zamknięty i nie obejmuje seniorów i młodzieży, grupy te zaliczono do grup docelowych istotnych z punktu widzenia wdrażania LSR,
- 5) w procesie opracowania LSR (formułowania celów i przedsięwzięć) i jej późniejszego wdrażania należy zwrócić uwagę na dynamicznie zmieniającą się sytuację makroekonomiczną w kraju i na świecie spowodowaną postępującym kryzysem gospodarczym, długofalowymi konsekwencjami pandemii COVI-19 oraz społecznymi i gospodarczymi skutkami wojny w Ukrainie,
- 6) włączenie większej liczby działań aktywizujących społeczność lokalną, w szczególności do kreowania innowacyjnych rozwiązań oraz tworzenia sieci współpracy na rzecz rozwoju społecznego.